

Задача 24. Взаимодействието на фосфор с хлор в газообразно състояние води до образуването на PCl_3 с екзотермичен топлинен ефект 280 kJ/mol или до образуването на PCl_5 с екзотермичен топлинен ефект 367 kJ/mol .

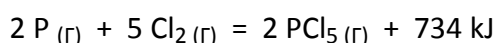
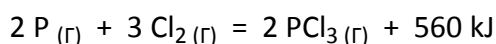
Изчислете топлинния ефект (в kJ) за прехода $\text{PCl}_3 \rightarrow \text{PCl}_5$.

Решение:

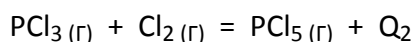
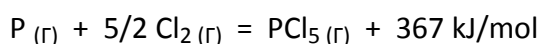
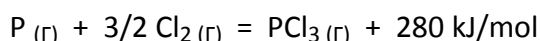
За теоретичните предпоставки по термохимия виж решението на Задача 022.

Основен закон в термохимията е законът на Хес. Според него, топлинният ефект на една химична реакция при дадени условия зависи само от началното и от крайното състояние на системата, без да се вземат под внимание междинните етапи на реакцията.

Посочените в условието химични реакции се изразяват с термохимичните уравнения:

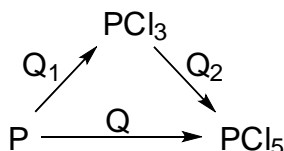

или за изразяване топлината на образуване на един мол продукт:

За последното уравнение се търси топлинният ефект Q_2 .

Фосфорът и хлоридите му могат да се обединят в схемата:

Съгласно закона на Хес: $Q = Q_1 + Q_2$

По условие, топлината на образуване на PCl_5 (Q) е 367 kJ/mol и топлината на образуване на PCl_3 (Q_1) е 280 kJ/mol . Заместването на тези стойности в по-горното уравнение води до:

$$367 \text{ kJ} = 280 \text{ kJ} + Q_2$$

$$Q_2 = 367 \text{ kJ} - 280 \text{ kJ} = 87 \text{ kJ}$$

Топлинният ефект на прехода фосфорен трихлорид – фосфорен пентахлорид е 87 kJ .

